

Obsah

Předmluva	11
Úvod	15
1. Základní terminologie	15
2. Rozsah knih Zákona	16
3. Vztah Tóry k ostatním částem Starého zákona	18
4. Struktura a základní obsah jednotlivých knih Zákona	19
5. Problémy v textu Tóry	22
5.1. Legislativní texty	22
5.2. Narativní texty	24
6. Řešení textových i výkladových problémů v dějinách exegeze do současnosti	26
6.1. Exegeze od antiky po humanismus	26
6.2. Kritická bádání od 17. století po 70. léta 20. století	28
6.2.1. <i>Na cestě ke klasické dokumentární hypotéze</i>	28
6.2.2. <i>Klasická dokumentární hypotéza Julia Wellhausena</i>	30
6.2.3. <i>Vývoj po Wellhausenovi</i>	31
6.2.4. <i>Exkurz 1 – pokus o rekonstrukci formace Pentateuchu</i>	34
6.2.5. <i>Exkurz 2 – Historické pozadí Pentateuchu</i>	36

6.3. Současný stav exegeze	37
6.4. Závěr	40
6.4.1. <i>Základní charakteristiky antické literatury</i>	40
6.4.2. <i>Význam studia dějin exegeze</i>	40
6.4.3. <i>Teologické poselství Zákona</i>	41
 Kapitola 1	
„Dějiny“ počátků	43
1. První příběh o stvoření v Gn 1,1–2,4a	44
1.1. Základní obsah a struktura příběhu	44
1.2. Způsob popisu stvoření	45
1.3. Stvoření člověka v Gn 1	47
1.4. Teologie prvního příběhu o stvoření	48
2. Druhý příběh o stvoření v Gn 2.4b–25	49
3. Prvotní hřích v Gn 3	52
4. Rozšíření zla v Gn 4–11	56
 Kapitola 2	
Dějiny patriarchů	59
1. Abrahamův cyklus 11,27–25,18	60
1.1. „Uvedení“ Abrahamova cyklu v Gn 11,27–32	61
1.2. Úvod Abrahamova cyklu v Gn 12,1–9	62
1.3. Obsah, struktura a teologické linie Abrahamova cyklu	65
1.4. Pod dubem v Mamre – Gn 18,1–15	68
1.5. Obětování jediného syna v Gn 22	71
2. Jákobův cyklus Gn 25,19–36,43	75
2.1. Vymezení Jákobova cyklu	75
2.2. Narození dvojčat a otázka prvorozenství v Gn 25,19–34	76
2.3. Konflikt synů v Gn 26,34–28,9	79
2.4. Jákob v Bét-elu v Gn 28,10–22	82
2.5. Jákobův zápas s Bohem – počátek Izraele v Gn 32,23–33	84

3. Příběh o Josefovi – Gn 37–50	85
3.1. Literární problémy textu	86
3.2. Hlavní „vertikální“ sekce Josefova příběhu	87
3.3. Analýza Gn 37	89
3.4. Analýza Gn 44,18–34	95

Kapitola 3

Mojžíš a exodus

1. Nová situace Izraele v Egyptě, Mojžíš a farao	99
2. Přejít Rudým mořem – drama exodu v Ex 14 – příklad diachronní exegeze	103
2.1. Textové problémy	103
2.2. Dva příběhy	105
2.3. Kanonický text Ex 14	106
2.4. Základní exegeze kanonického textu Ex 14	107
3. Pochod Izraele pouští v knihách Exodus, Numeri a Deuteronomium	108
3.1. Epizoda se zlatým býčkem v Ex 32–34	110
3.2. Průzkum zaslíbené země v Nm 13–14 a neposlušnost lidu na poušti	112
3.3. Prorok Bileám v Nm 22–24 a dalších textech	113
3.4. Závěr Mojžíšova života v Dt 31–34	115

Kapitola 4

Legislativní texty Tóry

1. Vztah biblické legislativy a biblických událostí	117
2. Úvod – důležitost práva	118
3. Charakteristika a struktura legislativních partii jednotlivých knih	119
3.1. Exodus	119
3.2. Leviticus	120
3.3. Numeri	121
3.4. Deuteronomium	122
3.4.1. Modlitba לַיהוָה עֲשֵׂה לִּי כְּכֹל אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לִּי v Dt 6,4–9	123
3.4.2. Exegeze Dt 8,7–18	124

3.4.3. <i>Dt 30 – volba mezi dvěma cestami</i> – <i>struktura s poznámkami</i>	125
4. Desatero	125
4.1. Porovnání verzí Ex 20 a Dt 5	125
4.2. Několik poznámek k obsahu Desatera v Ex 20	127
5. Kodex smlouvy v Ex 20,22–23,33	129
6. Zákoník svatosti v Lv 17–26	131
7. Deuteronomický kodex Dt 12–26	132
7.1. Základní struktura při „prvním čtení“	132
7.2. Několik malých souborů zákonů	132
7.3. Struktura celku	133
7.4. Poznámky k obsahu	135
7.5. Příklad uspořádání zákonů v Dt 14,1–16,17	136
7.6. Struktura „primitivního“ deuteronomického kodexu	137
7.7. Historický kontext	138
7.8. Duch deuteronomické reformy	138
Závěr	141
1. Zákon a následující knihy Starého zákona	141
2. Zákon a knihy Nového zákona	142
3. Zákon a židovská tradice	145
4. Zákon a křesťanská tradice	146
Summary	149
Seznam zkratk	151
Bibliografie	155
Jmenný rejstřík	161
Rejstřík biblických citací	163